

Комунальний заклад
«Прибузька спеціальна школа»
Вінницької обласної Ради

З досвіду роботи
Вчителя початкових класів та вихователя
Таїсії Дерипаска

Педагогічне кредо

**«ВІДКРИТИ В КОЖНІЙ ДИТИНІ ДУШУ ТВОРЦЯ. ДАТИ ЇЙ
ЗМОГУ ПРОБУДИТИСЯ І РОЗКВІТНУТИ»
В.О.СУХОМЛИНСЬКИЙ.**

Життєве кредо:

**“Щоб мати право вчити інших, потрібно постійно вчитися
самому.”**

Тема самоосвіти:

**«Розвиток пізнавальної активності учнів шляхом
впровадження інноваційних технологій у НУШ»**

Вінниця 2022

Опис досвіду

вчителя початкових класів та вихователя
Дерипаска Таїсії Анатоліївни

Автор досвіду: **Т.Дерипаска**

Місце роботи: Комунальний заклад « Прибузька спеціальна школа» Вінницької обласної Ради

Посада: вчитель початкових класів, вихователь

Освіта: вища, магістр

Спеціальність за дипломом: вчитель початкових класів , організатор позашкільної освіти, вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури, українознавства, олігофренопедагог, логопед, дефектолог, корекційний педагог

Категорія: 1

Педагогічний стаж: 15 років 7 місяців

Об'єкт досвіду: процес викладання уроків в учнів 3 класу та робота вихователя

Предмет досвіду: НУШ (компетентності)

Я щоранку заходжую у клас,

На моєму обличчі усміх.

Що я значу, діти, без вас?

Ви натхнення моє, мій успіх.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

НАВЧАЄМОСЬ
РАЗОМ

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

F C G

ІНТЕРНЬОЗ
УКРАЇНА

Актуальність мого досвіду

Сучасний етап розвитку системи освіти в Україні характеризується освітніми інноваціями, спрямованими на збереження досягнень минулого і, водночас, на модернізацію системи освіти відповідно до вимог часу, новітніх надбань науки, культури і соціальної практики. Характерною особливістю цього періоду розвитку педагогічної освіти є пошук нових змісту, форм, методів і засобів навчання; розгортання широкої експериментальної роботи, спрямованої на впровадження освітніх інновацій на засадах сучасної філософії освіти.

11 ключових компетентностей НУШ для початкової школи

1) вільне володіння державною мовою	5) інноваційність
2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами	6) екологічна компетентність
3) математична компетентність	7) інформаційно-комунікаційна компетентність
4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій	8) навчання впродовж життя
	9) громадянські та соціальні компетентності
	10) культурна компетентність
	11) підприємливість та фінансова грамотність

Компетентнісний підхід в початковій школі розглядається як такий засіб організації навчально-пізнавальної діяльності учнів, що забезпечує засвоєння ними змісту навчання та досягнення мети навчання при розв'язанні певних проблемних завдань. Сучасна педагогіка визначає декілька груп компетентностей. Відповідно до Нового Держстандарту основною компетентністю на уроках є комунікативна компетентність, тому що вона забезпечує набуття учнями вміння обговорювати проблеми, доводити власну позицію, виробляти власну точку зору, розвивати критичне і креативне мислення та адаптуватися у мовному середовищі.

Необхідність формування комунікативної компетентності учнів зумовлено реалізацією не тільки відповідно оновленого змісту освіти, але й адекватних методів і технологій навчання. Найбільш ефективними шляхами реалізації комунікативного підходу є застосування інтерактивних методів навчання. Системне використання інтерактивних методів є актуальним для сучасної освіти, та виступає ґрунтовною складовою у формуванні компетентної особистості учня як громадянина демократичного суспільства.

Отже, **інтерактивні методи навчання** є найбільш цікавими і ефективними. Під час інтерактивного навчання учень стає не об'єктом, а суб'єктом навчання, він відчуває себе активним учасником подій і власної освіти та розвитку. Це формує у школярів внутрішню мотивацію до навчання та спонукає їх до саморозвитку та самоспостереження. У зв'язку з цим найефективніші уроки, побудовані за традиційною методикою із застосуванням елементів інтерактивного навчання. Організація

інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язування проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

Під час інтерактивного навчання учні вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення. Пошуки способів, методів, прийомів успішного й радісного навчання молодших учнів я веду у багатьох напрямках. Наразі існує чимало технологій, реалізація яких передбачає різні форми взаємодії учнів між собою та учнів з учителем.

У процесі навчання вчитель/ я закладає не тільки фундамент знань, а й формує світогляд, характер учнів, їх ставлення до людей, до країни; виховує почуття дружби, доброти, милосердя, любові до природи. У своїй роботі я опираюся на педагогічні ідеї В.О.Сухомлинського, широко використовую концептуальні основи його гуманістичної педагогіки.

Сутність досвіду полягає в особливостях проектування педагогічного процесу, який базується на основі раціонального поєднання елементів названих вище інноваційних технологій, традиційних засобів навчання та розвитку особистості.

Реалізація інноваційного підходу до навчання учнів дозволяє підняти на якісно новий рівень педагогічний процес, підвищити рівень навчальних досягнень, забезпечує психолого - емоційну комфортність і подальшу соціальну адаптованість школярів, готовність реалізувати особисті якості в індивідуальній чи колективній діяльності (в системі «учитель - учень», «учень - учень»).

Творчій роботі учнів у групах сприяють такі методи і методики :

- * **«Мозкова атака»** (є прекрасним методом для використання досвіду учнів з метою розв'язання проблем та розробки ідеї).
- * **«Кубування»** (є методом навчання, який полегшує розгляд різних сторін теми: описання, порівняння, встановлення асоціації, аналіз, аргументація).
- * **«Асоціативний кущ»** (універсальний метод, може бути використаний на всіх етапах уроку під час вивчення будь-якого предмету. Спонукає думати вільно та відкрито стосовно певної теми).
- * **«Передбачення»** (метод стимулює розвиток критичного мислення; дозволяє синтезувати думку, аналізувати інформацію, давати оцінку та зіставляти свої уявлення з розвитком подій).
- * **«Взаємного навчання»** (надає можливість учням брати участь у навчанні та передачі знань своїм однокласникам. Учні виступають у ролі вчителя і керують процесом навчання. Методика дає можливість ставити питання і вислуховувати відповіді на них).
- * **«Доповідач – респондент»** (робота в парах: один учень переказує зміст прочитаного, інший показує за допомогою рухів, жестів, міміки. Учні взаємодоповнюють один одного; сприяє розвитку уваги, пам'яті).
- * **«Дискусія»** (метод дає нагоду виявити різні позиції з певної проблеми або з суперечливого питання; сприяє розвитку мовленнєвої компетенції. Учні вчаться висловлювати та аргументувати власну думку. Фрази, що найчастіше вживаються: «Я думаю», «Я вважаю», «На мою думку», «Я згоден, але...», «Я не згоден, тому що...»).
- * **«Мозаїка»** (метод, що дозволяє учням працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий проміжок часу, а також заохочує учнів допомагати одне одному вчитися навчаючи. Кожен учень самостійно опрацьовує свою частину матеріалу і знайомить з нею свою групу. За допомогою товаришів дитина сприймає тему в цілому).
- * **« Ситуація успіху»** (сплеск емоцій)
- * **« Авторське крісло»** (метод прояву впевненості)
- * **« Дитина дня»** (виявлення лідерських якостей)

**НУШ - це «школа компетентностей»,
яка співпрацюватиме з батьками
і враховуватиме індивідуальність дітей**

**Нова українська школа пропонує
9 змін**

**Дитина — індивідуальність
Батьки – партнери
Умотивований вчитель
Навчання збільшиться до 12 років
Автономія школи
Справедливе фінансування
«Гроші ходять за дитиною»
«Так» — інклюзивній освіті
Нова школа — менше інтернатів**

НОВА
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Зацікавленість є ефективним засобом успішного навчання, необхідною умовою досягнення позитивних наслідків. Видатний педагог В.О.Сухомлинський вважав, що навчальний процес у сучасній школі повинен розвивати всемогутню радість пізнання. Лише тоді, коли дитина зацікавиться матеріалом, у неї виникне бажання дізнатися про нього більше. Ефективне навчання неможливе без активізації пізнавальної діяльності, розвитку творчих здібностей.

Мета досвіду:

- підготовка дитини не до окремого уроку «на завтра», а до самостійного життя; створення умов для розвитку та самореалізації учнів (навчальні дискусії, ситуації, що спонукають дітей до активного обміну думками);
- організація навчально – пошукової, дослідницької діяльності учнів;
- організація навчально – ігрової діяльності учнів;
- здійснення індивідуального підходу та корекційної роботи у процесі навчання в умовах колективної праці, що передбачає індивідуальний темп засвоєння;
- надання можливості обдарованим дітям розвивати творчий потенціал;
- організація тісної співпраці з батьками, як першими вчителями і партнерами;
- комунікативна компетентність – здатність учнів успішно користуватися усіма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо, говоріння), для пізнання, комунікації, впливу;
- збагачення словникового запасу (кількісне накопичення слів, обсягу висловлювання. Якісні зміни у мовленні (правильна вимова, виразність, багатство, образність);
- основним критерієм інтенсивності та успішності є формування комунікативної особистості, вміння розуміти, критично оцінювати усні і письмові тексти, вміння висловлювати свої думки правильно та точно і вміння правильно і оптимально використовувати свою мовленнєву діяльність у спілкуванні з іншими людьми.

Основна характеристика досвіду:

- навчання – важка розумова праця. І щоб ця праця була успішною, вона має бути цікавою, бажаною для учнів. Причому цікавим може бути не тільки предмет, а й спосіб пізнання. Один з найефективніших способів пізнання – дослідницький підхід до

предмета вивчення, коли учням не дають готових висновків, а надають змогу висунути свої гіпотези, або самостійно знайти правильну відповідь.

- для того, щоб на уроках робота була цікавою, діти залюбки виконували завдання – я намагаюся їх навчати в ігровій формі. Серед нестандартних форм уроків є уроки-подорожі, уроки-змагання, уроки-вікторини, уроки –досліди, уроки КТС, уроки взаємодопомоги, уроки КВК. Для цих уроків характерна така структура змісту і форми, що викликає у молодших школярів захоплення та інтерес до навчання і сприяє їх нормальному розвитку та вихованню.
- діти засвоюють матеріал і виконують завдання, рятуючи або допомагаючи казковим персонажам. Читаючи оповідання, вони звикли до того, що обов'язковим є інсценування уривку або цілої казки.
- інформаційну компетентність формую на уроках коли діти працюють ще й зі словниками та «Читанкою», добираючи описи, прислів'я, загадки, збагачуючи своє мовлення літературною лексикою.
- індивідуальний підхід є одним з найефективнішим для навчання та виховання дітей. Для цього обдумую, що робитиме кожний учень, добираю таку роботу, яка б принесла успіх. Завдяки цьому в учня формується компетентність саморозвитку і самоосвіти.
- із метою формування полікультурної компетентності у виховні роботи залучаю дітей до гуртків за інтересами, класних свят.
- виховувати справжню людину, всебічно розвинену, виховану – це дуже складне і важливе завдання для педагога. На мою думку, цього неможливо досягти без допомоги батьків. Тому у мене існує традиція проводити свята разом з батьками, які стають активними учасниками кожного заходу.

Результативність:

- результатом моєї роботи є розвиток та формування комунікативної інформаційної, полікультурної, соціальної, діяльнісної компетентностей учнів;
- в результат вони уміють спостерігати, аналізувати, використовувати одержану інформацію в різних ситуаціях;
- володіють елементарними прийомами запам'ятовування;
- мають достатній словниковий запас;
- можуть висловлювати свої думки;
- можуть співпрацювати в групах, парах, самостійно виконувати свою роботу;
- вміють аргументувати свою точку зору і знаходити альтернативне рішення проблеми. Толерантність, повага, готовність навчатися один від одного – цінності, які є основою для розвитку демократичних держав;
- вміють слухати, розуміти, досліджувати мовлення, висловлювати та будувати його, шукати та аналізувати інформацію для задоволення своїх потреб.

Перспективність:

- Цілісний, неперервний процес формування комунікативної компетентності учнів основної школи на засадах перспективності й наступності відбувається за допомогою комплексу традиційних та інноваційних методів навчання, що уможливають повноцінний розвиток мовної, мовленнєвої, комунікативної, соціокультурної і діяльнісної (стратегічної) субкомпетентностей школярів, практичну реалізацію комунікативної спрямованості навчального процесу. У процесі дослідження визначено засоби навчання, що дають позитивний результат і підсилюють дію дидактичних

методів. До основних, важливо необхідних засобів формування комунікативної компетентності учня відносимо різнотипні дидактичні засоби: текст, дидактичний матеріал, ситуативні завдання комунікативного спрямування, наочність, паралінгвістичні, електронні засоби та ін.

- формування комунікативно – діяльнісного підходу до уроків, підпорядкування, вивчення мовних знань у мовленнєвому розвитку учнів. Формування комунікативної компетенції сучасних школярів вимагає урізноманітнення форм організації навчальної діяльності. Надання переваги тим, які створюють таку мовленнєву ситуацію, коли кожен учень має можливість висловитись, проявити себе в комунікативному процесі. Ефективним у цьому процесі є інтерактивне навчання, організація якого передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, які сприяють формуванню комунікативних вмінь і навичок, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії.

Навчальні заняття для мене та моїх учнів - постійний пошук, спільна праця, в основі якої довіра та спільне бажання досягнути бажаний результат.

Понад **дві тисячі** років тому видатний китайський педагог **Конфуцій** сказав:

Те, що я чую, я забуваю,

Те, що я бачу, я пам'ятаю,

Те, що я роблю, я розумію,

Ці три простих твердження обґрунтовують необхідність використання активних методів навчання. Дещо змінивши слова видатного педагога, можна сформулювати кредо навчання:

Те, що я чую, я забуваю,

Те, що я бачу, я пам'ятаю,

Те, що я чую, бачу і обговорюю, я починаю розуміти,

Коли я чую, бачу, обговорюю й роблю, я набуваю знань і навичок

Коли я передаю знання іншим, я стаю майстром.